T072 BL 2 (127) Phép Bố Tát-Nêu Dẫn Về Phẩm Tạp Tụng Và Oai Nghi

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

PHEÙP BOÁ TAÙT

Khi Phaät an truù taïi thaønh Vöông xaù, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, chín möôi saùu loaïi ngöôøi xuaát gia ñeàu cöû haønh Boá-taùt, maø Tyø-kheo khoâng Boá-taùt. Vì theá, bò ngöôøi ñôøi cheâ bai:

- Vì sao chín möôi saùu loaïi ngöôøi xuaát gia ñeàu coù Boá-taùt maø Samoân Thích töû khoâng Boá-taùt?

Caùc Tyø-kheo beøn ñem söï vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät lieàn noùi vôùi caùc Tyø-kheo:

- Nhö theá thaät ñaùng bò ngöôøi ta cheâ traùch. Töø nay veà sau phaûi Boátaùt, goàm caùc vieäc:

1. Ñoïc keä.
2. Ngaøy möôøi boán ngaøy möôøi laêm.
3. Chæ choã Boá-taùt.
4. Boá-taùt ban ngaøy.
5. Trong nhaø.
6. Giaëc cöôùp.
7. Vua.
8. A-na-luaät.
9. Hai caùch ñeám.
10. Khoâng tuïng thuoäc.
11. Khoâng tuïng thuoäc taát caû.
12. Thuaän nghòch.
13. Muoán nghe töø ñaàu.
14. Ngöôøi chöa thoï cuï tuùc.
15. Tuïng giôùi sôùm quaù.
16. Moät truù xöù.
17. Hai chuùng.
18. Hai chuùng ñaõ tuïng, hai chuùng chöa tuïng.
19. Gôûi duïc.
20. Nhaän duïc.
21. Gôûi duïc nhieàu.
22. Gôûi duïc baèng.
23. Cuø-sö-la.
24. Ñaïi-aùi-ñaïo.
25. Xieån-ñaø.
26. Beänh.

27. A-luyeän-nhaõ.
28. Khoâng neân cho maø cho.
29. Soâng A-chi-la.
30. Möôøi moät vieäc khoâng ñöôïc goïi laø gôûi duïc: Chuyeån duïc; gôûi duïc ban ñeâm; ôû ngoaøi giôùi; Tyø-kheo-ni; ngöôøi chöa thoï cuï tuùc; Nhaän duïc roài ra ñi; gôûi duïc roài ra ñi; Nhaän duïc roài traû giôùi; gôûi duïc roài traû giôùi; maát duïc; phaù hoaïi chuùng.
31. Boán caùch Boá-taùt.
32. Boán caùch tuïng giôùi.
33. Baûy vieäc neân ngaên caûn.
34. Hai vieäc neân ngaên caûn.
1. Ñoïc keä:
Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo:
1. Ñöùc Phaät Tyø Baø Thi Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri vì chuùng Taêng tòch tónh, noùi giôùi baûn ñaàu tieân:
“Nhaãn, khoå haïnh baäc nhaát,
Nieát-baøn, ñích toái thöôïng.
Tu haønh coøn haïi ngöôøi,
Khoâng theå goïi Sa-moân”.
2. Ñöùc Phaät Thi Khí Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri vì chuùng
Taêng tòch tónh, ñaàu tieân noùi giôùi baûn:
“Ví nhö ngöôøi saùng maét,
Traùnh ñöôïc ñöôøng nguy hieåm.
Baäc thoâng minh treân ñôøi,
Traùnh ñöôïc moïi ñieàu aùc”.
3. Ñöùc Phaät Tyø Xaù Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri vì chuùng
Taêng tòch tónh, ñaàu tieân noùi giôùi baûn:
“Khoâng noùi doái, haïi ngöôøi,
Vaâng haønh theo giôùi phaùp.
AÊn uoáng coù ñieàu ñoä,
Thöôøng thích nôi thanh vaéng.
Taâm thanh tònh chuyeân caàn,
Ñoù laø lôøi Phaät daïy”.
4. Ñöùc Phaät Caâu Löu Toân Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri vì chuùng Taêng tòch tónh, ñaàu tieân noùi giôùi baûn:
“Tyø-kheo vaøo thoân xoùm,
Nhö ong ñi tìm hoa.
Laáy maät roài bay ñi,
Khoâng haïi gì höông saéc.
Khoâng nhìn vieäc ngöôøi khaùc,

Xem coù laøm hay khoâng.
Chæ xeùt haønh vi mình,
Coù toát hay khoâng toát”.
5. Ñöùc Phaät Caâu Na Haøm Maâu Ni Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán
Tri vì chuùng Taêng tòch tónh, ñaàu tieân noùi giôùi baûn:
“Muoán taâm mình toát chôù buoâng lung,
Phaùp thieän Thaùnh nhaân luoân gaéng hoïc. Nhöõng ngöôøi trí tueä taâm chuyeân chuù, Khoå naõo öu saàu döùt tuyeät ngay”. 6. Ñöùc Phaät Ca Dieáp Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri vì chuùng Taêng tòch tónh, ñaàu tieân noùi giôùi baûn: “Khoâng laøm caùc vieäc aùc, Tuaân haønh caùc haïnh laønh. Giöõ taâm yù trong saïch, Chö Phaät daïy nhö vaäy”. 7. Ñöùc Phaät Thích Ca Maâu Ni Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri vì chuùng Taêng tòch tónh, ñaàu tieân noùi giôùi baûn: “Laønh thay gìn giöõ thaân, Gìn giöõ mieäng cuõng vaäy. Laønh thay giöõ taâm yù, Giöõ veïn toaøn taát caû. Tyø-kheo giöõ taát caû, AÉt xa lìa khoå naõo. Tyø-kheo giöõ mieäng yù Thaân khoâng laøm ñieàu aùc, Ba nghieäp ñeàu thanh tònh, Seõ ñaït ñöôïc Thaùnh quaû”. Ñoù goïi laø ñoïc keä khi Boá-taùt. 2. Ngaøy möôøi boán, ngaøy möôøi laêm: Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, ñeä töû ñoàng haønh cuûa Toân giaû A-nan ñang haønh Ma-na-ñoûa, Toân giaû baïch vôùi Phaät: - Baïch Theá Toân! Ñeä töû ñoàng haønh cuûa con muoán ñeán moät caên leàu nhoû ôû thoân xoùm ñeå haønh Ma-na-ñoûa vaøo ngaøy möôøi boán. Phaät noùi vôùi A-nan: - Hoâm nay nhaèm ngaøy möôøi boán tinh tuù thuaän hoøa, thôøi tieát thuaän hoøa, Taêng chuùng thuaän hoøa, neân Boá-taùt xong roài môùi ñi. Ngaøy möôøi boán: Laàn Boá-taùt thöù ba vaø thöù baûy cuûa muøa Ñoâng, laàn Boá-taùt thöù ba vaø thöù baûy cuûa muøa Xuaân vaø laàn Boá-taùt thöù ba, thöù baûy cuûa muøa Haï. Ngaøy möôøi laêm: Goàm coù möôøi taùm laàn Boá-taùt. Trong moät naêm coù hai möôi boán kyø Boá-taùt, saùu kyø vaøo ngaøy möôøi boán vaø möôøi taùm kyø vaøo ngaøy möôøi laêm. Ñoù goïi laø Boá-taùt ngaøy möôøi boán, ngaøy möôøi laêm. 3. Chæ choã Boá-taùt: Khi Phaät an truù trong nuùi Kyø-xaø-quaät nôi thaønh Vöông xaù, luùc aáy caùc Tyø-kheo khoâng bieát choã Boá-taùt, neân coù ngöôøi thì ñöôïc Boá-taùt, coù

ngöôøi thì khoâng. Caùc Tyø-kheo beøn ñem söï vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät lieàn noùi vôùi caùc Tyø-kheo: - Neân laøm yeát-ma chæ roõ choã Boá-taùt trong nuùi Kyø-xaø-quaät. Ngöôøi laøm yeát-ma neân baïch: - Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe. Neáu thôøi gian cuûa Taêng ñaõ ñeán, keå töø hoâm nay Taêng duøng nôi naøy trong nuùi Kyø-xaø-quaät laøm choã Boá-taùt thöôøng xuyeân. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe. Taêng nay duøng nôi naøy trong nuùi Kyø-xaø-quaät laøm choã Boá-taùt thöôøng xuyeân. Caùc ñaïi ñöùc naøo baèng loøng Taêng duøng nôi naøy laøm choã Boá-taùt thöôøng xuyeân thì im laëng, ai khoâng baèng loøng haõy noùi. Taêng ñaõ baèng loøng duøng nôi naøy laøm choã Boá-taùt thöôøng xuyeân, vì im laëng. Toâi ghi nhaän vieäc naøy nhö vaäy. Ñoù goïi laø chæ choã Boá-taùt. 4. Boá-taùt ban ngaøy: Khi Phaät an truù trong nuùi Kyø-xaø-quaät nôi thaønh Vöông xaù, luùc aáy caùc Tyø-kheo Boá-taùt vaøo ban ñeâm. Vì ñöôøng saù hieåm trôû, trieàn doác khoù ñi, ñeán nôi Boá-taùt cöïc khoå, caùc Tyø-kheo beøn ñem

söï kieän aáy ñeán baïch leân Theá Toân, roài hoûi: - Baïch Theá Toân! Coù theå Boá-taùt ban ngaøy ñöôïc khoâng? Phaät daïy: - Ñöôïc. Neáu Boá-taùt ban ngaøy maø Taêng ôû xa thì neân tuyeân boá: “Thöa caùc Tröôûng laõo, kyø naøy Taêng seõ Boá-taùt vaøo ngaøy möôøi boán, hoaëc ngaøy möôøi laêm, hoaëc tröôùc böõa aên, hoaëc sau böõa aên, vaøo luùc boùng maët trôøi chöøng aáy, phaûi taäp hoïp taïi choã moã xöù, hoaëc taïi giaûng ñöôøng, phoøng Thieàn, phoøng söôûi, döôùi goác caây (ñeå Boá-taùt)”. Neáu khoâng tuyeân boá thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni”. Ñoù goïi laø Boá-taùt ban ngaøy. 5. Nhaø: Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, luùc aáy vua A-xaø-theá laøm nhaø Boá- taùt trong nuùi Kyø-xaø-quaät, roài trang trí baèng caùc caùnh sen daùt vaøng. Sau khi Taêng ngoài xong, Ñöùc Theá Toân môùi ñeán ngoài. Caùc Tyø-kheo vaøo heát, chuaån bò Boá-taùt, thì boãng döng moät caùnh hoa sen daùt vaøng rôi xuoáng ñaát. Luùc aáy, moät aùc Tyø-kheo khôûi taâm troäm caép, beøn laáy caùnh sen keïp döôùi naùch. Vì Phaät vaø Tyø-kheo Taêng ngoài laâu maø khoâng Boá-taùt neân Toân giaû A-nan töø choã ngoài ñöùng daäy, traät vai aùo beân phaûi, quyø goái, chaép tay baïch vôùi Phaät: - Baïch Theá Toân! Ñaàu ñeâm ñaõ qua, Taêng ngoài laâu moûi meät, kính xin Theá Toân vì caùc Tyø-kheo maø thuyeát giôùi Boá-taùt. Khi aáy, Theá Toân im laëng. Tình hình nhö theá keùo daøi sang nöûa ñeâm roài ñeán cuoái ñeâm, Toân giaû laïi baïch vôùi Phaät: - Baïch Theá Toân raïng ñoâng ñaõ xuaát hieän, chuùng Taêng ngoài laâu,

kính xin Theá Toân thuyeát giôùi Boá-taùt. Phaät lieàn noùi vôùi A-nan: - Chuùng Taêng khoâng thanh tònh. Khi aáy, Toân giaû Ñaïi Muïc-lieân suy nghó: - Vì ai maø Theá Toân noùi raèng chuùng Taêng khoâng thanh tònh? Ñoaïn, Muïc-lieân nhaäp ñònh, lieàn thaáy ñöôïc aùc Tyø-kheo ñang ngoài xeáp ro trong chuùng. Toân giaû beøn töø choã ngoài ñöùng daäy ñeán choã vò aáy, duøng tay traùi naém coå loâi ñeán cöûa, roài duøng tay phaûi ñaåy ra, noùi: - Naøy aùc Tyø-kheo, töø hoâm nay oâng khoâng phaûi laø Sa-moân, khoâng phaûi laø Tyø- kheo, khoâng ñöôïc ôû trong chuùng nöõa. Sau khi thaày ñuoåi ñi, Phaät daïy: - Töø nay veà sau, Ta khoâng cho pheùp loâi ngöôøi ñi. Roài Phaät noùi vôùi A-nan: - Töø nay veà sau, caùc thaày haõy töï tuïng giôùi. Vì sao vaäy? Vì Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri khoâng tuïng giôùi cho moät chuùng khoâng thanh tònh. Naøy A-nan, trong phaùp luaät cuûa Nhö Lai cuõng gioáng bieån lôùn coù taùm vieäc chöa töøng coù, nhö trong Tuyeán Kinh ñaõ noùi roõ. Do theá, caùc ñeä töû cuûa ta thaáy roài, lieàn sinh taâm thích thuù. Ñoù goïi laø nhaø. 6. Giaëc cöôùp: Khi Phaät an truù taïi nuùi Kyø-xaø-quaät nôi thaønh Vöông xaù, luùc aáy caùc Tyø-kheo Boá-taùt tuïng giôùi. Khi tuïng ñeán phaàn cuoái cuûa Ba-daï-ñeà, ñoïc: “Caét boû roài Ba-daï-ñeà, phaù boû roài Ba-daï-ñeà, loâi ra roài Ba-daï-ñeà”, thì boïn cöôùp ñeán. Ngöôøi tuïng giôùi lieàn im laëng. Boïn cöôùp ñöùng moät laùt roài boû ñi. Ngöôøi tuïng giôùi laïi tieáp tuïc; nhö vaäy ñeán ba laàn. Boïn cöôùp suy nghó: “Ñaây laø aùc Sa-moân, neân noùi nhö sau: Caét boû, phaù boû, loâi ra roài Ba- daï-ñeà. Hoï ñang ñònh caét chuùng ta, phaù chuùng ta, loâi chuùng ta ñaây”, beøn xoâng vaøo ñaùnh caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo sinh taâm nghi hoaëc, hay laø boïn cöôùp vöøa roài ñaõ nghe tuïng giôùi? Theá roài, hoï ñem söï kieán aáy ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät daïy: - Giaëc cöôùp laø vua ôû trong röøng, chuùng

coù theå laøm nhöõng vieäc baát lôïi, vì sao caùc oâng laïi tuïng laïi nhöõng lôøi cuõ? Töø nay veà sau khi Tyø-kheo Boá-taùt tuïng giôùi maø coù giaëc cöôùp ñeán thì Ta cho pheùp ñöôïc ñoïc sang kinh khaùc, hoaëc laø kinh Ba-la-dieân, hoaëc kinh Baùt baït-kyø, hoaëc keä Maâu Ni, hoaëc kinh Phaùp Cuù. Neáu giaëc cöôùp bieát pheùp taéc cuûa Tyø-kheo, noùi: “Naøy Sa-moân, chuùng toâi ñaõ bieát roài”, thì haõy tuïng tieáp giôùi ñaõ tuïng tröôùc. Khi aáy, Tyø- kheo neân tuïng gaáp, khieán khoâng theå phaân bieät ñöôïc chöông cuù, ñeå cho

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 27 6

boïn chuùng khoâng bieát laø ñoaïn ñaàu, ñoaïn giöõa hay ñoaïn cuoái. Neáu tuïng laïi nhöõng lôøi cuõ thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Ñoù goïi laø giaëc cöôùp. 7. Vua: Khi Phaät an truù taïi vöôøn Kyø-xaø Am-baø-la nôi thaønh Vöông xaù, nhö trong kinh Sa Moân ñaõ noùi roõ, cho ñeán töï nhuû: - Khoâng bieát coù theå tuïng giôùi tröôùc nhaø vua hay khoâng? Roài hoï ñem söï kieän aáy ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät daïy: - Vua coù theå laøm nhöõng vieäc baát lôïi. Nhö trong tröôøng hôïp giaëc cöôùp ôû treân ñaõ noùi roõ. Ñoù goïi laø vua. 8. A-na-luaät: Khi Phaät an truù trong nuùi Kyø-xaø-quaät, nôi thaønh Vöông xaù, luùc aáy caùc Tyø-kheo laøm yeát-ma Boá-taùt thì Toân giaû A-na-luaät khoâng ñeán. Caùc Tyø-kheo beøn cho söù giaû ñeán goïi: - Thöa Tröôûng laõo A-na-luaät, caùc Tyø-kheo ñang vaân taäp ñònh laøm yeát-ma Boá-taùt. Thaày ñaùp: - Ñöùc Theá Toân daïy raèng thanh tònh töùc laø Boá-taùt. Keû thanh tònh trong ñôøi naøy chính laø toâi ñaây. Toâi khoâng ñi. Caùc Tyø-kheo beøn ñem söï vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät daïy: - OÂng haõy ñi goïi A-na-luaät laïi ñaây. Nhöng khoâng ñöôïc duøng Thieân nhaõn maø ñeán. Vì Tröôûng laõo naøy ñaõ hoûng nhuïc nhaõn neân phaûi vöôït qua nuùi non hieåm trôû ñeán moät caùch cöïc khoå. Phaät lieàn noùi vôùi A-na-luaät: - OÂng khoâng toân kính Boá-taùt thì ai seõ toân kính? Töø nay veà sau, khi Boá-taùt thì taát caû ñeàu phaûi ñeán. Neáu khoâng ñeán, hoaëc bò beänh maø khoâng gôûi duïc thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Ñoù goïi laø A-na-luaät. 9. Hai caùch ñeám: Khi aáy, Phaät hoûi Öu-ba-ly: - OÂng tuïng giôùi ñöôïc khoâng? - Baïch Theá Toân! Tuïng ñöôïc, nhöng nhöõng caâu chi li raát khoù ghi nhôù. - Neân laøm theû ñeám ñeå maø tuïng. Theá roài, Öu-ba-ly lieàn laøm theû ñeám moãi khi tuïng. Phaät laïi hoûi: - OÂng coù laøm theû ñeå ñeám moãi khi tuïng giôùi khoâng?

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 27 7

- Baïch Theá Toân! Khi tuïng nhöõng caâu chi li con coù ñeám theû, nhöng cuõng khoù nhôù. - Töø nay veà sau haõy laøm hai loaïi theû, moät loaïi naêm traêm vaø moät loaïi baûy traêm. Khi muoán tuïng, phaûi röûa tay saïch roài caàm theû boû xuoáng ñeám ñeán naêm, laïi röûa tay nöõa. Neáu coøn theû thì phaûi duøng nöôùc thôm ñeå röûa. Ngöôøi khaùc muoán caàm theû cuõng phaûi nhö vaäy. Ñoù goïi laø hai caùch ñeám. 10. Khoâng tuïng thuoäc: Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, luùc aáy trong thoân coù caùc Tyø- kheo ñang soáng, khi Taêng vaân taäp saép laøm yeát-ma Boá-taùt, lieàn thöa vôùi Thöôïng toïa: - Xin Thöôïng toïa tuïng giôùi. Thaày ñaùp: - Toâi khoâng thuoäc. Vò thöù hai, thöù ba cuõng theá, cho ñeán Haï toïa cuõng noùi nhö theá. Caùc Tyø-kheo sinh taâm nghi hoaëc, beøn ñem söï kieän aáy ñeán baïch leân Theá Toân.

Phaät daïy: - Töø nay veà sau, thoï cuï tuùc roài neân ñoïc hai boä Luaät. Neáu khoâng theå ñoïc caû hai boä thì neân ñoïc moät boä. Neáu cuõng khoâng theå ñoïc ñöôïc thì neân ñoïc naêm thieân giôùi. Neáu cuõng khoâng theå ñoïc ñöôïc thì neân ñoïc boán, ba, hai hay moät thieân. Khi Boá-taùt neân ñoïc roäng naêm boä Dieân Kinh. Neáu coù nhaân duyeân khoâng theå ñoïc ñöôïc, thì neân ñoïc boán, ba, hai hay moät, cho ñeán boán Ba-la-di vaø caùc baøi keä, (roài noùi) caùc phaàn khaùc nhö Taêng ñaõ thöôøng nghe. Neáu Boá-taùt maø khoâng tuïng giôùi thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Giaû nhö caû chuùng ñeàu khoâng coù ai tuïng thuoäc, thì neân baûo Thöôïng toïa ra ngoaøi giôùi tröôøng, taâm nghó, mieäng noùi: - Keû dö thöøa khi Boá-taùt. Roài ba ngöôøi coøn laïi trong giôùi tröôøng noùi ba laàn Boá-taùt. Laøm nhö vaäy laø phaït Thöôïng toïa. Ñoù goïi laø khoâng tuïng thuoäc. 11. Khoâng tuïng thuoäc taát caû: Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, luùc aáy caùc Tyø-kheo ñang ôû trong thoân xoùm taäp hoïp ñònh Boá-taùt, lieàn thöa vôùi Thöôïng toïa: - Xin Thöôïng toïa haõy tuïng giôùi. Thaày ñaùp: - Toâi chæ tuïng thoâng thaïo coù moät thieân. Taêng laïi thöa Thöôïng toïa thöù hai, thì thaày ñaùp: - Toâi chæ tuïng thuoäc coù hai thieân. Nhö vaäy, moãi ngöôøi chæ tuïng thuoäc coù moät thieân, hoï beøn tuaàn töï

tuïng moãi ngöôøi moät thieân ñeå Boá-taùt. Nhöng khi Boá-taùt xong sinh nghi, caùc Tyø-kheo beøn ñem söï vieäc aáy ñeán baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Phaät lieàn daïy: - Töø nay veà sau, ta khoâng cho pheùp cuøng laàn löôït tuïng ñeå Boá-taùt. Neáu gaëp tröôøng hôïp nhö theá thì cuøng uûy thaùc cho moät ngöôøi Thoâng minh tuïng thuoäc ñeå tuïng. Khi tuïng ñeán choã naøo maø queân, thì ngöôøi khaùc ñöôïc tuïng tieáp. Neáu phoái hôïp nhau laàn löôït tuïng ñeå Boá-taùt thì phaïm toäi Vieät- tyø-ni. Ñoù goïi laø khoâng tuïng thuoäc taát caû. 12. Tuïng xuoâi, tuïng ngöôïc: Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, coù caùc Tyø-kheo ñang soáng trong thoân xoùm, vaân taäp Boá-taùt. Coù moät Tyø-kheo tuïng thuoäc giôùi baûn xuoâi vaø ngöôïc. Thaày baét ñaàu tuïng töø baøi töïa cho ñeán phaùp tuøy thuaän, roài tuïng ngöôïc töø phaùp tuøy thuaän leân giôùi baûn ñeå Boá-taùt. Nhöng khi Boá-taùt xong taâm sinh nghi ngôø, caùc Tyø-kheo beøn ñem söï kieän aáy ñeán baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Phaät daïy: - Töø nay veà sau Ta khoâng cho pheùp tuïng ngöôïc maø phaûi tuïng xuoâi. Neáu luùc tuïng maø lôõ queân thì ñöôïc tuïng boå khuyeát. Ngöôøi naøo tuïng xuoâi roài tuïng ngöôïc ñeå Boá-taùt thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Ñoù goïi laø tuïng xuoâi, ngöôïc. 13. Muoán nghe töø ñaàu: Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, luùc aáy caùc Tyø-kheo vaân taäp Boá- taùt, tuïng giôùi baûn cho ñeán phaùp tuøy thuaän thì coù Tyø-kheo khaùch tôùi, noùi: - Thöa Tröôûng laõo, toâi soáng trong xoùm laøng naøy maø chöa töøng nghe tuïng giôùi baûn ñaày ñuû, xin Tröôûng laõo tuïng ñaày ñuû cho toâi nghe. Ngöôøi tuïng beøn ñoïc laïi töø baøi töïa cuûa giôùi cho ñeán phaùp tuøy thuaän. Caùc Tyø-kheo sinh taâm nghi ngôø, beøn ñem söï vieäc aáy ñeán baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Phaät khieån traùch: - Vì sao caùc oâng tuïng laïi giôùi baûn cho ngöôøi muoán nghe laïi töø ñaàu? Töø nay veà sau ta khoâng cho pheùp laøm nhö theá. Neáu Tyø-kheo Taêng vaân taäp Boá-taùt tuïng giôùi ñeán phaùp tuøy thuaän maø coù Tyø-kheo khaùch ñeán roài vaøo ngoài nghe, töùc ñöôïc goïi laø Boá-taùt.

Neáu Tyø-kheo khaùch noùi: “Toâi soáng trong xoùm laøng naøy maø chöa töøng nghe tuïng giôùi baûn ñaày ñuû, xin Tröôûng laõo tuïng ñaày ñuû cho toâi nghe”, thì haõy ñôïi Taêng giaûi taùn roài haõy tuïng cho vò aáy. Neáu Taêng chöa giaûi taùn maø tuïng thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Ñoù goïi laø muoán nghe töø ñaàu. 14. Chöa thoï cuï tuùc: Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, luùc aáy coù Tyø-kheo noùi cho ngöôøi

chöa thoï cuï tuùc veà naêm thieân toäi töø toäi Ba-la-di, ñeán toäi Vieät-tyø-ni. Sau ñoù, vò Tyø-kheo aáy vaøo thoân xoùm, ngöôøi theá tuïc noùi: - Tröôûng laõo, thaày phaïm toäi Ba-la-di cho ñeán toäi Vieät-tyø-ni. Caùc Tyø-kheo nghe theá laáy laøm xaáu hoå, beøn ñem söï vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät khieån traùch: - Vì sao caùc oâng laïi noùi giôùi baûn naêm Thieân toäi cho ngöôøi chöa thoï cuï tuùc nghe? Töø nay veà sau ta khoâng cho pheùp ñem noùi vôùi ngöôøi chöa thoï cuï tuùc. Chæ ñöôïc noùi: “OÂng khoâng ñöôïc laøm ñieàu phi phaïm haïnh, khoâng ñöôïc troäm caép, khoâng ñöôïc saùt sinh, khoâng ñöôïc noùi doái v.v...”, nhö vaäy maø thoâi. Neáu ai ñem noùi teân cuûa naêm Thieân toäi thuoäc giôùi baûn cho ngöôøi chöa thoï cuï tuùc nghe thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Ñoù goïi laø chöa thoï cuï tuùc. 15. Tuïng giôùi quaù sôùm: Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, luùc aáy coù moät Tyø-kheo soáng trong thoân xoùm, saùng sôùm thöùc daäy lieàn Boá-taùt. Khi laøm xong, coù Tyø-kheo khaùch ñeán, noùi: - Tröôûng laõo haõy ñeán cuøng toâi Boá-taùt. Thaày ñaùp: - Toâi ñaõ Boá-taùt roài. Tyø-kheo khaùch noùi: - Tröôûng laõo Boá-taùt nhö theá laø quaù sôùm. Roài thaày ñem söï vieäc aáy ñeán baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Phaät daïy: - Töø nay veà sau khoâng neân Boá-taùt quaù sôùm. Neáu moät Tyø-kheo soáng trong thoân xoùm thì ñeán ngaøy Boá-taùt neân queùt thaùp vaø truù xöù cuûa Taêng. Neáu coù ngöôøi ñeán thì duøng nöôùc hoa röôùi treân ñaát, raûi hoa, ñoát ñeøn, ñôïi Tyø-kheo khaùch ñeán roài cuøng nhau Boá-taùt. Neáu khoâng coù Tyø-kheo khaùch ñeán maø baûn thaân mình coù toäi thì neân suy nghó: “Neáu gaëp ñöôïc Tyø-kheo thanh tònh thì seõ ñoaïn töø toäi naøy ñuùng nhö phaùp”. Sau khi nghó theá xong, neân taâm nieäm, mieäng noùi: - Hoâm nay ngaøy möôøi laêm, Taêng Boá-taùt, toâi laø Tyø-kheo Moã giaùp thanh tònh thoï Boá-taùt. Noùi nhö vaäy ba laàn. Neáu khi Boá-taùt xong maø coù Tyø-kheo khaùch ñeán, thì vò naøy neân noùi lôøi tuøy hyû: Tröôûng laõo ñaõ Boá-taùt, toâi laø Moã giaùp xin tuøy hyû. Neáu khoâng theå tuøy hyû thì phaûi ra ngoaøi cöông giôùi Boá-taùt. Neáu ai Boá-taùt luùc saùng sôùm thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Ñoù goïi laø Boá-taùt quaù sôùm.

16. Moät truù xöù: Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, luùc aáy caùc Tyø-kheo ñang ñi treân ñöôøng, vì trôøi u aùm, töôûng trôøi ñaõ toái neân vaøo truù xöù cuûa Tyø-kheo trong thoân Boá-taùt. Khi Boá-taùt xong thì trôøi quang taïnh, thaáy maët trôøi haõy coøn sôùm, caùc Tyø-kheo thaàm nghó: “Chuùng ta neân ra ñi”. Khi hoï ñi roài, boãng choác chuùng thöù hai laïi ñeán. Theá roài, hoï Boá-taùt taïi ñoù, ñoàng thôøi nghæ ñeâm luoân ôû ñaây ñeán saùng hoâm sau môùi ñi. Luùc ñi treân ñöôøng beøn gaëp nhoùm Tyø-kheo Boá-taùt tröôùc, lieàn hoûi: - Thöa Tröôûng laõo, ñeâm

roài Tröôûng laõo nghæ ôû ñaâu? - Nghæ taïi moã xöù. - Vaäy chöù Boá-taùt nôi naøo? - Taïi moã xöù. - Chuùng toâi cuõng Boá-taùt taïi nôi ñoù. Caùc Tyø-kheo sinh taâm nghi hoaëc, beøn ñem söï vieäc aáy ñeán baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Phaät daïy: - Töø nay veà sau taïi moät choã khoâng ñöôïc Boá-taùt hai laàn. Neáu Tyø- kheo ñi xa, ñeán ngaøy Boá-taùt vaøo truù xöù cuûa Tyø-kheo trong thoân ñeå Boá- taùt, thì luùc Boá-taùt xong khoâng ñöôïc im laëng boû ñi, maø phaûi daën laïi Sa-di, hoaëc ngöôøi laøm vöôøn, hoaëc keû chaên boø: "Neáu coù Tyø-kheo ñeán thì neân noùi cho hoï bieát raèng ôû ñaây ñaõ coù Boá-taùt roài". Neáu khoâng coù ai caû thì neân vieát nôi coät hay caùnh cöûa, hoaëc raûi hoa laøm daáu. Neáu mình ñeán sau thì neân hoûi, neân tìm daáu veát, khoâng ñöôïc Boá-taùt lieàn. Neáu ñoaøn ngöôøi tröôùc khoâng daën, khoâng laøm daáu, ñoaøn ngöôøi sau khoâng hoûi, khoâng tìm daáu veát, thì caû hai ñeàu phaïm toäi Vieät- tyø-ni. Ñoù goïi laø moät truù xöù. 17. Hai chuùng: Neáu hai chuùng Tyø-kheo khaùch ñeán, moät chuùng Boá-taùt vaøo ngaøy möôøi boán, moät chuùng Boá-taùt vaøo ngaøy möôøi laêm, vaäy thì neân theo ai? - Neân theo chuùng ñeán tröôùc. Neáu hai chuùng cuøng vaøo moät luùc thì neân theo chuùng coù Thöôïng toïa. Neáu khoâng phaân bieät lôùn nhoû ñöôïc thì neân theo ngöôøi giöõ luaät. Neáu hai chuùng cuøng coù ngöôøi giöõ luaät nhö nhau thì neân theo chuùng naøo ngoõ lôøi tröôùc, hoaëc laø ngaøy möôøi boán, hoaëc ngaøy möôøi laêm, neân theo hoï Boá-taùt. Ñoù goïi laø hai chuùng. 18. Caû hai ñeàu ñaõ tuïng, caû hai ñeàu chöa tuïng: Khaùch Tyø-kheo Boá-taùt ngaøy möôøi boán, coøn cöïu Tyø-kheo Boá-taùt ngaøy möôøi laêm. Neáu khaùch Tyø-kheo ñeán choã cöïu Tyø-kheo, cöïu Tyø- kheo noùi vôùi khaùch Tyø-kheo: "Thöa Tröôûng laõo, chuùng ta cuøng hôïp taùc

Boá-taùt", thì luùc ñoù, khaùch Tyø-kheo khoâng ñöôïc noùi: "Chuùng toâi ñaõ Boá-taùt xong", (roài ôû yeân trong truù xöù), maø neân ñi ra ngoaøi cöông giôùi ñeå giöõ tính chaát hoøa hôïp. Neáu cöïu Tyø-kheo Boá-taùt ngaøy möôøi boán, khaùch Tyø-kheo Boá-taùt ngaøy möôøi laêm maø khaùch Tyø-kheo noùi: "Tröôûng laõo, haõy Boá-taùt", thì cöïu Tyø-kheo neân noùi: - Chuùng toâi ñaõ Boá-taùt roài. Luùc aáy, khaùch Tyø-kheo neân noùi lôøi tuøy hyû: - Tröôûng laõo ñaõ Boá-taùt roài, chuùng toâi xin tuøy hyû. Neáu khoâng tuøy hyû thì neân ra ngoaøi cöông giôùi Boá-taùt. Ñoù goïi laø caû hai ñeàu ñaõ tuïng hoaëc caû hai ñeàu chöa tuïng. 19. Gôûi duïc: Khi chuùng Taêng vaân taäp Boá-taùt, thì coù moät Tyø-kheo vì vieäc y baùt khoâng ñeán döï ñöôïc, caùc Tyø-kheo beøn ñem söï vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät lieàn daïy: - Töø naøy veà sau, Ta cho pheùp gôûi duïc. Ngöôøi gôûi duïc neân noùi theá naøy: - Xin Tröôûng laõo haõy laéng nghe. Hoâm nay (hoaëc ngaøy möôøi boán, hoaëc ngaøy möôøi laêm) chuùng Taêng Boá-taùt, toâi laø Tyø-kheo Moã giaùp xin gôûi duïc Boá-taùt thanh tònh. Xin Tröôûng laõo haõy noùi giuùp toâi. (Noùi nhö vaäy ba laàn). Khi gôûi duïc, khoâng ñöôïc gôûi cho ngöôøi muø môø, maø neân gôûi cho ngöôøi coù theå nhaän duïc vaøo giöõa chuùng Taêng noùi raønh maïch. Neáu vì baän vieäc y baùt maø luùc Boá-taùt khoâng gôûi duïc, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Ñoù goïi laø gôûi duïc. 20. Nhaän duïc: Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, luùc aáy caùc Tyø-kheo Taêng vaân taäp laøm yeát-ma Boá-taùt, thì coù moät Tyø-kheo ñang beänh vaø lo

vieäc y baùt, gôûi duïc cho Tyø-kheo khaùc, nhöng vò naøy khoâng nhaän. Do ñoù, caùc Tyø-kheo beøn ñem söï vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät daïy: - Töø nay veà sau phaûi nhaän duïc. Khi nhaän duïc phaûi töï suy nghó xem mình coù theå truyeàn duïc ñöôïc khoâng. Khoâng ñöôïc nhaän duïc nhieàu ngöôøi, chæ nhaän toái ña ba ngöôøi. Khi gôûi duïc, neân noùi nhö sau: Xin Tröôûng laõo ghi nhôù cho, hoâm nay chuùng Taêng Boá-taùt, toâi laø Tyø-kheo Moã giaùp xin gôûi duïc Boá-taùt thanh tònh. Neáu queân teân thì neân nhôù soá tuoåi, roài noùi: - Vò Tyø-kheo chöøng aáy tuoåi. Neáu ñoù laø Tyø-kheo khaùch thì noùi laø khaùch; beänh thì noùi laø beänh,:

- Tyø-kheo... gôûi duïc Boá-taùt thanh tònh. Neáu ai ñang beänh vaø lo vieäc y baùt gôûi duïc maø khoâng nhaän thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Ñoù goïi laø nhaän duïc. 21. Gôûi duïc nhieàu: Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, luùc aáy Tyø-kheo Taêng Boá-taùt, nhöõng ngöôøi gôûi duïc thì nhieàu maø nhöõng ngöôøi taäp hoïp thì ít. Caùc Tyø- kheo beøn ñem söï vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät daïy: - Töø nay veà sau Ta khoâng cho pheùp khi Boá-taùt maø nhöõng ngöôøi gôûi duïc thì nhieàu, coøn nhöõng ngöôøi taäp hoïp thì ít. Neáu Boá-taùt trong tröôøng hôïp aáy thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Ñoù goïi laø gôûi duïc nhieàu. 22. Gôûi duïc baèng soá ngöôøi kia: Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, luùc aáy Tyø-kheo Taêng Boá-taùt, thì soá ngöôøi gôûi duïc baèng soá ngöôøi taäp hoïp laøm Boá-taùt. Caùc Tyø-kheo beøn ñem söï vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät daïy: - Töø nay veà sau Ta khoâng cho pheùp laøm Boá-taùt maø soá ngöôøi gôûi duïc baèng soá ngöôøi taäp hoïp. Soá ngöôøi taäp hoïp phaûi nhieàu hôn, neáu baèng soá ngöôøi gôûi duïc maø Boá-taùt thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Ñoù goïi laø soá ngöôøi gôûi duïc baèng soá ngöôøi taäp hoïp. 23. Cuø-sö-la: Khi Phaät an truù taïi vöôøn Cuø-sö-la ôû Caâu-dieäm-di, luùc aáy Tyø-kheo Taêng vaân taäp Boá-taùt, vò laøm yeát-ma xöû ñoaùn noùi lôùn tieáng, cö só Cuø-sö-la nghe theá beøn ñi vaøo giôùi tröôøng. Taêng lieàn im laëng. Choác laùt, oâng ta böôùc ra, thì Taêng tieáp tuïc giaûi quyeát söï vieäc laïi noùi lôùn tieáng nhö tröôùc. Ñeán ba laàn nhö vaäy, roài cö só thaàm nghó: “Khi ta vaøo thì im laëng, khi ta ra thì laïi lôùn tieáng, giôø ta haõy vaøo maø khoâng trôû ra nöõa”, nhö tröôøng hôïp Cuø-sö-la hoûi Toân giaû A-nan, maø trong Luïc Nhaäp Dieân Kinh ñaõ noùi roõ. Luùc aáy caùc Tyø-kheo sinh taâm nghi hoaëc, beøn ñem söï vieäc aáy ñeán baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Phaät daïy: - Neáu ñoù laø ngöôøi coù ñöùc haïnh cao quyù muoán nghe chuùng Taêng giaûi quyeát coâng vieäc thì neân ñeå cho oâng ta nghe. Ñoàng thôøi, neáu trong chuùng coù ngöôøi taøi gioûi, noùi naêng löu loaùt, giaûi quyeát söï vieäc phaân minh thì cöù töï nhieân tieán haønh. Traùi laïi, neáu giaûi quyeát söï vieäc tröôùc keû phaøm phu taàm thöôøng thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni:. Ñoù goïi laø Cuø-sö-la cö só. 24. Ñaïi-aùi-ñaïo: Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, luùc aáy Ñaïi-aùi-ñaïo Cuø-ñaøm-di gôûi duïc maø Tyø-kheo khoâng nhaän. Theá roài, Ñaïi-aùi-ñaïo Cuø-ñaøm-di ñi ñeán

choã Theá Toân, cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân roài ñöùng haàu moät beân, ñem söï vieäc treân baïch ñaày ñuû leân Theá Toân: - Baïch Theá Toân! Tyø-kheo khoâng nhaän duïc con gôûi thì ai nhaän? Baáy giôø, Theá Toân tuøy thuaän thuyeát phaùp cho Ñaïi-aùi-ñaïo Cuø-ñaøm- di khieán baø sinh taâm hoan hyû, beøn cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân Phaät roài caùo lui. Phaät lieàn baûo goïi vò Tyø-kheo kia ñeán. Khi thaày ñeán roài, Phaät lieàn hoûi: - OÂng coù vieäc ñoù thaät khoâng? - Coù thaät nhö vaäy, baïch Theá Toân. - Töø nay veà sau, Tyø-kheo-ni gôûi duïc thì neân nhaän. Neáu mình laø Thöôïng toïa thì neân noùi: - Toâi laø Thöôïng toïa cuûa chuùng Taêng neân khoâng nhaän duïc. Hoaëc laø ngöôøi daïy baûo Ni, hoaëc laø ngöôøi tuïng giôùi thì phaûi töï trình baøy roõ, khoâng neân nhaän duïc. Neáu laø ngöôøi coi phoøng, ngöôøi coù beänh thì neân noùi: - Toâi khoâng ñeán trong Taêng, neân gôûi duïc ngöôøi khaùc. Traùi laïi neáu noùi: “Toâi laø Tyø-kheo khaát thöïc, toâi laø ngöôøi ôû A-luyeän-nhaõ, toâi laø ngöôøi maëc y phaán taûo, toâi laø haøng ñaïi ñöùc, roài khoâng nhaän duïc”, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Nhöng neáu noùi: “Toâi laø Thöôïng toïa, laø ngöôøi daïy baûo Ni, laø ngöôøi tuïng giôùi”, roài khoâng nhaän duïc, thì khoâng coù toäi. Ñoù goïi laø Cuø-ñaøm-di Ñaïi-aùi-ñaïo. 25. Xieån-ñaø: Khi Phaät an truù taïi vöôøn Cuø-sö-la ôû Caâu-dieäm-di, luùc aáy Taêng vaân taäp Boá-taùt, thì Tyø-kheo Xieån-ñaø khoâng chòu ñeán. Caùc Tyø-kheo beøn ñem söï kieän aáy ñeán baïch vôùi Theá Toân, roài hoûi: - Baïch Theá Toân! Tröôøng hôïp aáy phaïm vaøo toäi gì? Phaät daïy: - Phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu Boá-taùt maø Tyø-kheo khoâng chòu ñeán nhö theá thì phaïm Thaâu-lan-giaù. Neáu vì vieäc y baùt neân khoâng ñeán maø khoâng gôûi duïc, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. 26. Bò beänh: Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, luùc Tyø-kheo vaân taäp ñònh Boá-taùt thì coù moät Tyø-kheo beänh phong leân côn ñoäng kinh, beøn noùi vôùi ngöôøi ôû phoøng beân caïnh: - Thöa Tröôûng laõo, toâi bò beänh phong ñang leân côn, xin gôûi duïc thanh tònh cho Tröôûng laõo. Nhöng Tyø-kheo aáy khoâng nhaän, thaày beøn ñi ñeán tröôùc Thöôïng toïa,

côûi deùp, quyø goái chaép tay, baïch nhö sau: - Con laø Moã giaùp, thanh tònh, xin Thöôïng toïa ghi nhôù cho. Noùi nhö vaäy ba laàn, roài ñi. Caùc Tyø-kheo sinh taâm nghi ngôø, beøn ñem söï vieäc aáy ñeán baïch ñaày ñuû leân Theá Toân, roài hoûi: - Baïch Theá Toân! Nhö vaäy coù ñöôïc khoâng? Phaät daïy: - Gôûi duïc nhö theá laø toát, ñaõ laøm ñuùng phaùp. Nhöng ngöôøi khoâng nhaän duïc thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Ñoù goïi laø bò beänh. 27. A-luyeän-nhaõ: Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, caùc Tyø-kheo ôû A-luyeän-nhaõ vaø trong thoân xoùm thöôøng laøm Boá-taùt chung. Khi aáy, caùc Tyø-kheo ôû A- luyeän-nhaõ vaøo trong thoân Boá-taùt xong, lieàn ñi. Hoï ñi khoâng bao laâu thì coù Tyø-kheo khaùch ñeán, laïi cuõng Boá-taùt taïi ñoù, roài nghæ ñeâm luoân ôû ñaây. Saùng hoâm sau, hai beân gaëp nhau, lieàn hoûi: - Ñeâm hoâm qua Tröôûng laõo nghæ ôû ñaâu? - Nghæ taïi ñaây. - Theá coøn Boá-taùt taïi ñaâu? - Cuõng taïi ñaây. Hoï nghe theá, loøng sinh nghi, beøn ñem söï vieäc aáy ñeán baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Phaät lieàn daïy: - Töø nay veà sau, Ta khoâng cho pheùp taïi moät choã maø Boá-taùt hai laàn. Neáu ôû A-luyeän-nhaõ vaøo trong thoân Boá-taùt thì khi ra ñi khoâng ñöôïc laøm thinh maø

phaûi daën laïi Sa-di, hoaëc ngöôøi laøm vöôøn, hoaëc keû chaên boø: “Neáu sau ñoù coù Tyø-kheo ñeán thì noùi cho hoï bieát laø ôû ñaây ñaõ laøm Boá-taùt roài”. Neáu khoâng coù ngöôøi, thì neân vieát treân coät hoaëc treân caùnh cöûa, hoaëc raûi hoa laøm daáu. Ngöôøi ñeán sau thì neân hoûi, tìm daáu veát. Neáu ngöôøi ra ñi khoâng daën doø, khoâng laøm daáu, coøn ngöôøi ñeán sau khoâng hoûi, khoâng tìm daáu veát thì caû hai ñeàu phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Ñoù goïi laø A-luyeän-nhaõ. 28. Khoâng neân gôûi duïc maø gôûi: Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, luùc aáy caùc Tyø-kheo taäp hoïp ñuùng luùc thì gôûi duïc yeát-ma, taäp hoïp phi thôøi thì gôûi duïc thanh tònh. Caùc Tyø- kheo beøn ñem söï vieäc aáy ñeán baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Phaät lieàn daïy: - Töø nay veà sau Ta khoâng cho pheùp khi taäp hoïp ñuùng thôøi thì gôûi duïc yeát-ma, khi taäp hoïp phi thôøi thì gôûi duïc thanh tònh; traùi laïi, khi taäp hoïp phi thôøi neân gôûi duïc yeát-ma, khi taäp hoïp ñuùng thôøi neân gôûi duïc thanh tònh. Ñoàng thôøi khi taäp hoïp ñuùng thôøi cuõng coù theå gôûi caû hai loaïi

duïc, noùi nhö sau: “Xin Tröôûng laõo ghi nhôù cho, hoâm nay Taêng Boá-taùt - ngaøy möôøi boán, hoaëc ngaøy möôøi laêm - toâi laø Tyø-kheo Moã giaùp xin gôûi duïc Boá-taùt thanh tònh, mong Tröôûng laõo noùi giuùp cho toâi”. (Noùi nhö vaäy ba laàn). Khi gôûi duïc yeát-ma cuõng noùi ba laàn. Neáu luùc taäp hoïp phi thôøi maø gôûi duïc thanh tònh, luùc taäp hoïp ñuùng thôøi maø gôûi duïc yeát-ma thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Ñoù goïi laø khoâng neân gôûi duïc maø gôûi. 29. Soâng A-chi-la: Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, luùc aáy, caùc Tyø-kheo ñi ñeán gaàn soâng A-chi-la traûi toïa cuï ngoài tuïng giôùi. Theá roài, nöôùc soâng daâng leân daàn daàn ñeán ñaàu goái, roài leân cao ngang mieäng, khieán hoï cöïc khoå toät ñoä. Sau ñoù, hoï trôû veà choã Phaät, ñem söï vieäc treân trình baøy ñaày ñuû vôùi Theá Toân, roài hoûi: - Baïch Theá Toân! Coù theå ñöùng Boá-taùt ñöôïc khoâng? Phaät daïy: - Ñöôïc. Ñöôïc ñi, ñöùng, ngoài, naèm Boá-taùt. Ñi Boá-taùt: Neáu Tyø-kheo ñi vôùi khaùch buoân, ñeán ngaøy Boá-taùt maø gaëp ñoaïn ñöôøng nguy hieåm, khaùch buoân khoâng daùm chôø, thì ñöôïc vöøa ñi vöøa Boá-taùt. Tröôùc heát phaûi truø tính xem ñi ñeán choã naøo môùi tuïng xong giôùi baûn, hoaëc daõy nuùi, hoaëc taûng ñaù, thì laáy ñoù laøm tieâu xí, roài ñöa caùnh tay ra chaïm vaøo nhau laøm yeát-ma ñònh cöông giôùi Boá-taùt. Khi laøm yeát- ma xong môùi Boá-taùt. Ñoù goïi laø Boá-taùt khi ñi. Ñöùng Boá-taùt: Neáu Tyø-kheo ñoâng maø khoâng coù giöôøng gheá ñeå ngoài thì taát caû ñöùng ñöa caùnh tay ra chaïm vaøo nhau maø Boá-taùt. Ñoù goïi laø ñöùng Boá-taùt. Ngoài Boá-taùt: Coù giöôøng gheá duøng ñeå ngoài Boá-taùt. Ñoù goïi laø ngoài Boá-taùt. Naèm Boá-taùt: Neáu Tyø-kheo giaø beänh khoâng theå ngoài laâu, maø giöôøng keâ saùt beân nhau, thì coù theå naèm Boá-taùt. Ñoù goïi laø naèm Boá-taùt. Toùm laïi, ñoù goïi laø soâng A-chi-la. 30. Möôøi moät tröôøng hôïp khoâng ñöôïc goïi laø gôûi duïc: a. Chuyeån duïc: Chaúng haïn noùi: “Thöa Tröôûng laõo, tröôùc ñaây toâi coù nhaän duïc cuûa Moã giaùp giôø xin chuyeån laïi Tröôûng laõo, goàm luoân caû duïc cuûa toâi”. Ñoù goïi laø chuyeån duïc. b. Gôûi duïc qua ñeâm: Chaúng haïn ngaøy mai môùi Boá-taùt maø hoâm nay ñaõ gôûi duïc. Ñoù goïi laø gôûi duïc qua

ñeâm. c. ÔÛ ngoaøi cöông giôùi: Ra ngoaøi cöông giôùi gôûi duïc. Ñoù goïi laø ôû ngoaøi cöông giôùi.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 27 530

d. Tyø-kheo-ni: Gôûi duïc cho Tyø-kheo-ni. Ñoù goïi laø Tyø-kheo-ni. e. Chöa thoï cuï tuùc: Gôûi duïc cho ngöôøi chöa thoï cuï tuùc. Ñoù goïi laø chöa thoï cuï tuùc. f. Nhaän duïc roài ra ñi: Nhaän duïc roài ra khoûi cöông giôùi. Ñoù goïi laø nhaän duïc roài ra ñi. g. Gôûi duïc roài ra ñi: Gôûi duïc roài ra khoûi cöông giôùi. Ñoù goïi laø gôûi duïc roài ra ñi. h. Nhaän duïc roài traû giôùi: Nhaän duïc xong roài traû laïi giôùi Cuï tuùc ñaõ thoï (hoaøn tuïc). Ñoù goïi laø nhaän duïc roài traû giôùi. i. Gôûi duïc roài traû giôùi: Gôûi duïc cho ngöôøi khaùc roài traû giôùi Cuï tuùc maø mình ñaõ thoï. Ñoù goïi laø gôûi duïc roài traû giôùi. k. Maát duïc: Tyø-kheo bò beänh gôûi duïc xong roài, nghe trong Taêng coù phaùp sö thuyeát phaùp, luaät sö giaûng luaät, lieàn thaân haønh ñeán nghe. Nhöng ngoài laâu moûi meät, lieàn laëng leõ rôøi choã ngoài ra veà, vì nghó raèng tröôùc ñaây mình ñaõ gôûi duïc roài. Tröôøng hôïp naøy khoâng theå goïi laø gôûi duïc, phaûi gôûi duïc laïi. Ñoù goïi laø maát duïc. j. Huûy hoaïi chuùng: Ñeán ngaøy Boá-taùt, Tyø-kheo Taêng vaân taäp, caùc Tyø-kheo khoâng ñeán lieàn gôûi duïc thanh tònh. Theá roài, gaëp möa gioù döõ doäi, hoaëc bò löûa chaùy, giaëc cöôùp, do vaäy, caùc Tyø-kheo kinh hoaøng boû ñi heát. Tröôøng hôïp naøy khoâng theå goïi laø mang duïc ñeán trong Taêng. Nhöng neáu coøn moät ngöôøi ngoài laïi, thì ñöôïc goïi laø mang duïc ñeán trong Taêng. Toùm laïi, ñoù laø möôøi moät tröôøng hôïp khoâng ñöôïc goïi laø gôûi duïc. 31. Boán caùch Boá-taùt: a. Moät ngöôøi thoï. b. Hai ngöôøi noùi. c. Ba ngöôøi noùi. d. Boán ngöôøi tuïng ñaày ñuû. a. Moät ngöôøi thoï: Khi moät Tyø-kheo soáng trong thoân xoùm, ñeán ngaøy Boá-taùt caàn phaûi queùt Thaùp vaø Thieàn vieän cuûa Taêng. Neáu coù ngöôøi khaùc ñeán, thì neân duøng nöôùc thôm röôùi treân ñaát, ñoát ñeøn, raûi hoa, roài chôø Tyø-kheo khaùch. Neáu khoâng ai ñeán maø mình coù toäi thì neân thaàm nghó: “Khi naøo gaëp Tyø-kheo thanh tònh ta seõ ñoaïn tröø toäi naøy ñuùng nhö phaùp”. Thaàm nghó theá roài, quyø goái, chaép tay, taâm nieäm mieäng noùi: “Hoâm nay Taêng Boá-taùt (Hoaëc ngaøy thöù möôøi boán, hoaëc ngaøy thöù möôøi laêm), toâi laø Tyø-kheo Moã giaùp thanh tònh thoï Boá-taùt”. (Noùi nhö theá ba laàn). Ñoù goïi laø moät ngöôøi thoï. b. Hai ngöôøi noùi: Khi hai Tyø-kheo ôû trong thoân xoùm, ñeán ngaøy Boá- taùt phaûi queùt Thaùp vaø Thieàn vieän cuûa Taêng. Neáu coù ngöôøi ñeán thì neân

duøng nöôùc thôm röôùi treân ñaát, raûi hoa, ñoát ñeøn. Neáu coù toäi thì phaûi saùm hoái laãn nhau ñuùng phaùp, roài quyø goái chaép tay, noùi nhö sau: “Xin Tröôûng laõo ghi nhôù cho, hoâm nay Taêng Boá-taùt (Hoaëc ngaøy thöù möôøi boán, hoaëc ngaøy thöù möôøi laêm), toâi laø Tyø-kheo Moã giaùp thanh tònh”. Ñoù goïi laø hai ngöôøi noùi. c. Ba ngöôøi noùi: Cuõng nhö tröôøng hôïp hai ngöôøi ôû treân. d. Boán ngöôøi tuïng ñaày ñuû: Khi Boá-taùt boán ngöôøi thì neân tuïng ñaày ñuû giôùi baûn. Ñoù goïi laø tuïng ñaày ñuû. 32. Boán caùch tuïng giôùi: a. Tuïng töø baøi töïa cuûa giôùi cho ñeán heát boán phaùp Ba-la-di, (roài noùi) “Nhöõng vaán ñeà khaùc Taêng ñaõ thöôøng nghe”, ñoaïn, tuïng keä keát thuùc. b. Tuïng töø ñaàu ñeán heát möôøi ba

phaùp Taêng taøn, hai phaùp Baát ñònh, (roài noùi) “Coøn nhöõng giôùi khaùc nhö Taêng ñaõ thöôøng nghe”, ñoaïn, tuïng keä keát thuùc. c. Tuïng töø ñaàu ñeán heát ba möôi phaùp Ni-taùt-kyø, (roài noùi) “Coøn nhöõng giôùi khaùc nhö Taêng ñaõ thöôøng nghe”, ñoaïn, tuïng keä keát thuùc. d. Tuïng töø ñaàu ñeán chín möôi hai phaùp Ba-daï-ñeà, roài tieáp tuïng ñaày ñuû cho ñeán heát. Ñoù goïi laø boán caùch tuïng. 33. Khi Boá-taùt coù baûy tröôøng hôïp neân ngaên caûn: a. Ngöôøi khoâng ôû chung. b. Ngöôøi haønh Bieät truï. c. Ngöôøi chöa thoï cuï tuùc. d. Chöa Thuyeát duïc. ñ. Chöa ñieåm danh. e. Vì vaán ñeà hoøa hôïp. g. Söï hoøa hôïp chöa hoaøn toaøn. Ñoù goïi laø baûy tröôøng hôïp neân ngaên caûn khi Boá-taùt. 34. Khi Boá-taùt coù hai tröôøng hôïp neân ngaên caûn: a. Neáu thöïc hieän Boá-taùt thì Taêng seõ tranh chaáp nhau. b. Taêng bò phaù. Ñoù goïi laø hai tröôøng hôïp neân ngaên caûn. Toùm laïi, treân ñaây laø vaán ñeà Boá-taùt, gôûi duïc vaø nhaän duïc. ----------

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.